

Handläggare
Clarisa Eliasson
Telefon: 08 508 03 374**Till**
Spånga - Tensta stadsdelsnämnd

Svar på remiss om bättre skydd mot diskriminering (SOU 2016:87) KS 110-958/2017

Förvaltningens förslag till beslut

1. Spånga-Tensta stadsdelsnämnd godkänner förvaltningens tjänsteutlåtande som svar på remiss om bättre skydd mot diskriminering (SOU 2016:87).
2. Spånga-Tensta stadsdelsnämnd beslutar om omedelbar justering.

Per Kjellander
StadsdelsdirektörClarisa Eliasson
HR-chef

Sammanfattning

Kommunstyrelsen har remitterat ärende med dnr: 110-958/2017 angående remissen om bättre skydd mot diskriminering (SOU 2016:87).

Regeringen beslutade den 30 januari 2014 att tillkalla en särskild utredare för att lämna förslag om hur arbetet mot diskriminering kan organiseras och effektiviseras. Uppdraget slutfördes i december 2016 då utredningen överlämnade sitt betänkande, *Bättre skydd mot diskriminering*, SOU 2016:87.

Det övergripande syftet med utredningen är att hitta lösningar eller vägar för att minska problemen med diskriminering och att de som har diskrimineras ska få rätt stöd för att ska kunna ta till vara sina rättigheter.

Förvaltningen har inga invändningar till utredningens förslag eller rekommendationer. Förvaltningen ser särskilt positivt till förslaget om att flytta ansvaret för att motverka diskriminering i skollagsreglerad verksamhet från Diskrimineringsombudsmannen (DO) till Skolinspektionen för att frågorna bättre ska samordnas med reglerna om skydd mot kränkande särbehandling.

Bakgrund

Regeringen beslutade den 30 januari att tillkalla en särskild utredare för att lämna förslag om hur arbetet mot diskriminering kan organiseras och effektiviseras. Uppdraget slutfördes i december 2016 då utredningen överlämnade sitt betänkande, *Bättre skydd mot diskriminering*, SOU 2016:87. Stadsdelsnämnden har fått ärendet i remiss av Kommunstyrelsen tillsammans med Enskede-Årsta-Vantör och Östermalms stadsdelsnämnder samt till Arbetsmarknadsnämnden, Socialnämnden, Utbildningsnämnden, Äldrenämnden, MR-rådet och Stadsledningskontoret.

Ärendet

Det övergripande syftet med utredningen är att hitta lösningar eller åtminstone vägar för att minska problemen med diskriminering i vårt samhälle och att de som har diskriminerats ska få rätt stöd för att de ska kunna ta till vara sina rättigheter.

Uppdraget består av olika delar:

- Översyn av diskrimineringsombudsmannens roll och uppdrag.
- Översyn av organisationen av arbetet mot diskriminering på regional och lokal nivå.
- Analys av en annan ordning än den nuvarande för tillsyn över främjande av likabehandling kan bidra till att säkerställa ett effektivt arbete mot diskriminering.
- Analys av diskrimineringslagens bevisbörderegler.
- Analys av vem som ska ansvara för tillsynen över arbetet med åtgärder mot diskriminering i skolan.
- Analys av om regleringen om Skydd mot diskriminering i offentlig verksamhet behöver ändras.

En sammanfattning av förslagen till de nya reglerna kan läsas i medföljande bilaga. Nedan följer en kort sammanfattning.

DO:s roll och uppdrag

Utredningen föreslår att DO i stort bör arbeta som man gör i dag, men att bestämmelsen om DO:s talerätt ändras. Det ska framgå att DO i första hand ska använda sin talerätt för att få fram avgöranden i prejudicerande mål och i ärenden där DO anser att det annars finns särskilda skäl för det.

Utredningen lämnar även rekommendationer om hur DO bör arbeta med hanteringen av anmälningar från enskilda. De anser att fler ärenden ska utredas genom att DO skickar anmälan för kännedom till den anmälde så att han eller hon ges möjlighet att reagera på anmälan. DO bör i större utsträckning skicka över beslut och

meddelanden om andra åtgärder som vidtas. Beslut som innebär att DO inte kommer att utreda en anmälan bör innehålla en bilaga med allmän information om hur DO arbetar och om vilka möjligheter som finns för den enskilde att gå vidare på egen hand.

Vidare bedömer utredningen att DO oftare bör använda sig av möjligheten att fatta andra beslut i sin tillsyn än beslut att väcka talan och vidga arbetet med samförståndslösningar.

Arbetet på regional och lokalnivå

Utredningen föreslår att antidiskrimineringsbyråerna även i framtiden ska få statligt bidrag, men att verksamheten ska få en delvis annan inriktning än idag. Det huvudsakliga målet med byråernas verksamhet ska vara att stödja enskilda. En förutsättning för att få bidrag ska vara att minst hälften används för verksamhet som gäller avgiftsfri rådgivning och stöd till enskilda om hur de kan ta till vara sina rättigheter. Kontrollen och återrapporteringen ska öka.

Utredningen föreslår också en ny förordning i syfte att modernisera regleringen. DO ska ge råd och stöd till antidiskrimineringsbyråerna.

Länsstyrelsens externa arbete mot diskriminering ska förtydligas genom olika främjandeskapande åtgärder. Eftersom behovet av åtgärder variera mellan länsstyrelser lämnar de inte några detaljerade förslag om vilka uppgifter länsstyrelsen ska ha i detta avseende, men anser att arbetet ska ske i samråd med DO.

De föreslår också att en diskrimineringsnämnd inrättas som tillhandahåller ett enkelt, billigt och snabbt förfarande för prövning av diskrimineringstvister. Ett inrättande av en sådan nämnd skulle effektivisera arbetet mot diskriminering och ge fler diskriminerade möjlighet att få upprättelse. Den nya nämnden bör inrättas som ett särskilt beslutsorgan inom en ny myndighet där nämnden kommer att utgöra den huvudsakliga verksamheten. Om en diskrimineringsnämnd ska inrättas krävs det dock ytterligare överväganden i dessa frågor.

Bevisbörderegler

För diskrimineringstvister gäller en särskild bevisregel. Syftet med denna regel är att ge de diskriminerade en bevislättnad. Utredningen föreslår en ändrad lydelse av regeln. Syftet är att tydliggöra att det är fråga om en presumptionsregel och på så sätt bidra till att regeln tolkas och tillämpas på ett korrekt sätt. I förslaget ingår också att bevisbörderegeln i föräldraledighetslagen, skollagen och lagen om särskilt skydd mot repressalier för arbetstagare som slår larm om allvarliga missförhållanden ska ändras på motsvarande sätt.

Ansvar för att motverka diskriminering i skollagsreglerad verksamhet

Utredningen föreslår att ansvaret för tillsyn över arbetet med åtgärder mot diskriminering i skollagsreglerad verksamhet flyttas från DO till Skolinspektionen. Till följd av detta flyttas diskrimineringslagens regler som rör skollagsreglerad verksamhet till skollagen och samordnas med reglerna där om kränkande behandling.

Utredningen lämnar även förslag på justeringar i skollagen med anledning av att reglerna samordnas. Ett sådant förslag är att diskrimineringsersättning ska vara den ersättningsform som gäller för alla former av kränkningar, alltså både diskriminering och annan kränkande behandling. Möjligheten att få ersättning för s.k. ekonomisk skada ska dock finnas kvar. De anser att regeringen bör utreda frågan om att införa ett generellt diskrimineringsförbud.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom HR-avdelningen i samråd med avdelningen analys och kvalitet.

Förvaltningens synpunkter och förslag

Förvaltningen har inga invändningar till utredningens förslag eller rekommendationer. Förvaltningen ser särskilt positivt till förslaget om att flytta ansvaret för att motverka diskriminering i skollagsreglerad verksamhet från DO till Skolinspektionen för att frågorna bättre ska samordnas med reglerna om skydd mot kränkande särbehandling. Förvaltningen anser liksom utredningen att innan man överväger att införa en diskrimineringsnämnd och ny myndighet bör regeringen utreda frågan. Detta gäller även införandet av ett generellt diskrimineringsförbud.

Bilagor

1. Remiss om bättre skydd mot diskriminering (SOU 2016:87)